

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Gazeta Częstochowska

Redaktor Zygmunt Tęczyński

REDAKCJA i ADMINISTRACJA
Częstochowa, Aleja II № 38, telefon № 50.

Wydawca Antoni Siennicki.

Warunki prenumeraty i ogłoszeń na stronie IV-ej. Cena 3 kop.

Otwarcie Stałej Wystawy Przemysłowo-Handlowej

prób i wzorów odbędzie się w dniu 1 października 1909 r., Warszawa, Karowa 18.

P.p. Wystawcy miejsca mogą zamawiać listownie lub telegraficznie, metr kwadratowy powieszalni wysokości 4 metry kosztuje rocznie rb. 80 którą mogą być płatne kwartalnie. 731.

W teatrze miejscowym Wielkie Kinematograficzne przedstawienie **Zmiana programu DW A RAZY w tygodniu**

Dziś zmiana programu.

Szczegóły w programach.

Początek w soboty i święta od godz. 3 po poł., a w dniu powszednie od godz. 5 po południu.

Dyrektor B. Zarzecki;

Henryk Schwarz

Kraków, Grodzka 13.
Magazyn konfekcji damskiej i towarów modnych.

300

M. FRENK w Zawierciu. 729.

Wydaje pocztówki z widokami miast podług nadesłanych oryginałów wszystkich odcieni, kolorach i odmianach. Specjalność widoki miast. Wykonanie pospieszne! Reprodukuje się brązo-srebrne, światło-druki, Auto-chromy, foto-typie, matowe i z polyskiem, wytłaczane i wypukłe. Nakładom próby na żądanie.

Teatr na Wystawie

w Czwartek dnia 23 Września 1909 r. „Grana będzie tylko raz jeden“

Benefis Maryi Przybyłko

Bileta wolnego wejścia w dniu benefisu nie będą ważne.

pierwszy raz:
Złodziej

Sztuka Henryka Bernsteina.

Początek o godz. 7 i pół

Biuro Meljoracji Rolnych

Warszawa, Foksal 14, Telefon 115-02. Kraków, Długa 43.

inż. St. Turczynowicz, inż. A. Ponikowski i S-ka

Oszuszenie. Drenowanie. Nawadnianie. Gospodarstwo rybne. Analiza mechaniczna 27 na gleby. Kolejki wozakotorowe. 6-6

Tylko BARWICK

nauczy was uchronić się

Przed pożarem

najstraszliwszym wrogiem ludzkiej pracy.

Żądajcie opisów!

Ogniotrwałe budowanie z piasku.

Leon BARWICKI

Warszawa, ul. Hoża № 50.

Kalendarzyk.

—(0)—

Dziś: Tomasz B. W.—Zelimita.
Jutro: Tekli P. M.—Bogusława.

Wschód słońca: o g. 5 m. 43.
Zachód „ „ „ 3.
Ubyło dnia 4 godz. 25 min.
Daty historyczne: 1768. Turcja wypowiada wojnę Rosji.

Lekarz-Dentysta 20
Michał Grejniec
Powrócił
poleca № 1 swego Wydawnictwa Popularnego p. t.
„Ogólne zasady pielęgnowania zębów i jamy ustnej“ cena 5 i 10 k.
żądać w księgarniach lub wprost od autora i wydawcy w Częstochowie, I Aleja Nr. 10.
Kupującym w większych ilościach—znaczne ustępstwo.

Ubezpieczenie robotników W BELGJI.

Wobec zamierzonego wprowadzenia obowiązkowego ubezpieczenia robotników w państwie rosyjskiem i zainteresowania, jakie wywołał w szerokich kręgach społecznych odnośny projekt rządowy, jak również z powodu odczytanego na onegdajszym zjeździe higienistów referatu dr. Rosego w tej materii, nie od rzeczy będzie zapoznać się z działaniem prawa o obowiązkowym ubezpieczeniu robotników od nieszczęśliwych wypadków, które zaczęło obowiązywać w Belgji z dnia 1 lipca 1905 roku.

Prawo to obejmuje wszystkich robotników pracujących w przedsiębiorstwach przemysłowych, czeladników warsztatowych i uczniów nie pobierających jeszcze żadnej płacy oraz wszelkich pracowników biurowych, dozorców itp., mających jakikolwiek udział czy to bezpośredni, czy też pośredni w pracy dla przemysłu.

Według omawianego prawa odszkodowanie otrzymuje każdy, kto uległ nieszczęśliwemu wypadkowi, powodującemu niezdolność do pracy przez czas dłuższy niż tydzień. W takich razach ma prawo do otrzymania 50 proc. swego zarobku oraz pomocy lekarskiej i lekarstw. Do czasu wyzdrowienia lub śmierci robotnika przedsiębiorca obowiązany jest wypłacać mu połowę zarobku, pomoc zaś lekarską i lekarstwa winien dostarczać jedynie w ciągu pierwszych sześciu miesięcy. W razie śmierci wskutek nieszczęśliwego wypadku prawo nakazuje, aby pracodawca wypłacił natchemniast rodzinie poszkodowanego 75 fr. na wydatki pogrzebowe, oraz złożył w wskazanej w prawie instytucji kredytowej sumę, której roz-

ny dochód stałoby się 30 proc. zarobku robotnika np. jeżeli robotnik zarabiał rocznie 1000 fr. to przedsiębiorca obowiązany jest złożyć 10,000 fr. w rencie państwowej, przynoszącej w Belgji 3 proc.

W razie, gdyby pracodawca nie chciał sam odpowiadać za ewentualne wypadki nieszczęśliwe ze swymi robotnikami, może wówczas ubezpieczyć ich w jednym z towarzystw ubezpieczeń, upoważnionych przez rząd do prowadzenia podobnego rodzaju operacji. Od towarzystw zaś prawo wymaga, aby spełniały ściśle żądania bezwzględniego zabezpieczenia—praw robotników na tych samych warunkach, jakie obowiązują przedsiębiorców.

Prawo o obowiązkowym ubezpieczeniu robotników wpłynęło bezspornie na poprawę stanu rzeczy, który istniał do 1905 r. był przyczyną niezadowolonia robotników. Niezaprzeczoną zaletą prawa tego jest to, pisze „Kur. Kol. As.“ iż odszkodowania są bezsporne i nie wymagają, jak poprzednie, interwencji sądów. Do roku 1905 tylko 20 proc. poszkodowanych mogło otrzymać odszkodowanie za nieszczęśliwy wypadek, gdy obecnie zabezpieczone są szerokie masy. Natomiast nowe prawo pozbawia robotnika, lub jego rodzinę, możności otrzymania całkowitego wynagrodzenia, nawet wówczas, gdy dowiedzione zostało, że wypadek nieszczęśliwy zaszedł z winy przedsiębiorcy. Obecnie robotnik musi się zadowolnić 50 proc. a rodzina tylko 30 proc. płacy zarobkowej, gdy poprzednio można było drogą sądową osiągnąć całkowite wynagrodzenie. Następnie prawo omawiane ma jeszcze jedną złą stronę, że nie zabezpiecza poszkodowanego robotnika w razie, gdy przedsiębiorstwo lub towarzystwo akcyjne, w którym pracował, jest niewypłacalne.

Do 1 lipca 1908 r. ubezpieczonych było w Belgji za pośrednictwem 19 towarzystw ubezpieczeń i 11 kas kooperatywnych, upoważnionych przez rząd,

KRUSZYNSKI i PROSZOWSKI

Częstochowa, Aleja III-cia, dom własny.

Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarski i Sztukatorski

Założony w roku 1878

WYKONYWA: RZEŻBY, POMNIKI, ROBOTY BUDOWLANE i SZTUKATERJE.

Telefon № 260.

RYDZEWSKI i S-ka

Biuro Techniczne w Częstochowie, Teatralna 13.

23

Telefon № 1.

Polecają: Na składzie; Kwas węglowy w balonach, dla wyrobu wód gazowych i dla restauracji po cenach fabrycznych węże gumowe, parcia- ne płytygumowe i azbestowe, pakunki różnych konstrukcji.

W. S. i jednocześnie zawiadania, iż wszczęto odpowiednie kroki, aby podobnego rodzaju zachowanie się oficyalistów nie mogło się powtórzyć na przyszłość.

— Z pensji p. Golczewskiej — Chrzanołkiej.

Wczoraj na pensji p. Golczewskiej — Chrzanołkiej, odbył się popis gimnastyczny w obecności znanego atlety i krzewiciela rozwoju fizycznego p. W. Pyłasińskiego.

— Rewizje.

— Negdajszej nocy pomocnik komisarza I cyrkulu, wraz z rewiryami i stojkowymi, dokonali rewizji na ulicy św. Rocha w d. mu. 9, w celu sprawdzenia meldunków.

— Czyż zegarek?

Zawiadania nas II cyrkul, że przy rewizji odebrano od podejrzaney osoby zegarek srebrny złotem nakładany z diwyską złotą, dehtë, oraz brokiem z ametystem. № zegarka 76834.

— Aresztowania.

W ciągu dnia wczorajszego aresztowano w mieście dla sprawdzania osobistosci następujące osoby: Józefa Władysław, Jan Maj, Florentyna Regalska, Ruchla Szpicer, Jan Lesiak, Spiridon Dzeniszewilo, Stanisław i Kazimierz Smaczni, Antoni Nocoń, Feliks Jędrzejewski, Franciszek Steiner, Ignacy Wójcik, Izrael Cukierman, Hersalik Zelten, Zygmunt Górniak i S. Piłeki.

— W sprawie wychodźstwa (Emigracji).

Ministerjum spraw wewnetrznych opracowało przepisy majace na celu zapobieganie naduzyciom agentow emigracyjnych. Przedwzyszkim wiece wszelkie biura emigracyjne mają podlegać kontroli konsulatow; następnie wzbronione będą ogłoszenia i wydawnictwo broszur, majacych na celu pozyskanie emigrantow; pisma na przyszłość nie będą mogły umieszczać wzmianek o warunkach przewozu emigrantow do Ameryki, o udzielenia bezpłatnych biletow na przejazd statkami itd.

— Nowy podatek.

Według doniesien pism petersburskich, dyrektor glównego komitetu statystycznego opracował projekt nowego podatku od osób, które na zasadzie ulgi nie pełni służby wojskowej. Osoby, któreby podlegały nowemu podatkowi, podzielono na 5 grup, stosownie do ulgi i cenzusu majątkowego. Najniższa kategoria ma płacić 40 rb. rocznie w ciągu 3 lat.

— Hość przedstawców politycznych w państwie rosyjskiem.

Z objaśnien, dołączonych do preliminarza budżetu, widać, że w państwie rosyjskiem znajduje się obecnie na wygnaniu 22,568 winowajców politycznych, z nich 245 w obwodzie jakuckim, 632 w gub. jenijskiej i irkuckiej itd.

Na utrzymanie i dozorowanie ich w r. 1910 ministerjum żąda rb. 2,173.492.

Korespondencje.

— Z Noworodomska.

— Ohydne stosunki.
Do jakiego stopnia grasują w naszym mieście nieporządku i brudy, o tem świadczy dom rozpusty przy ulicy Kelskiej vis a vis karczmy p. Basiskiego. W domu tym mieści się mydlarnia i dwa sklepiki niby to herbariarnie, gdzie zawsze a zwłaszcza wieczorami spotkać można pełno pobytworców i „alfonsów”, w towarzystwie różnorodnych prostytutek. Towarzystwo to cieszy się szczególniejmi przywilejami w naszym grodzie i wszystko uchodzi im bezkarnie.

Dreszcz oburzenia przejmując każdego przechodnia idącego w kierunku dworca kolejowego, jest się tam bowiem świadkiem obrzydliwych występów na tle moralności, każdy zaś mężczyzna przechodzący obok tego domu, lub na przestrzeni od Malego rynku do domu p. Najkrona, gdzie mieści się centralna stacja telefonów, jest przedmiotem zachepek tych dam, a kiedy

szkadzka do przejsia chodnikiem, a ulicy wecale nie upiększa.

Ze sztuki.

Teatr Marij Przybytko.
Dziś odegraną zostanie po raz drugi doskonała farsa satyryczna, Gustawa Davisa, „Magdalena”.

Repertuar teatru Marij Przybytko.

Sroda — „Magdalena”.
Czwartek — „Złodziej” benefis Marij Przybytko.
Piątek — „Dwór we Władkowicach”.
Sobota — „Dzieci Wanusiujaa”.
Niedziela — „Bagienko”.

Ostatnia poczta.

— Wydalenie żydów.

Policja petersburska otrzymała polecenie, sżęby w przeciągu 24 godzin wysiano z Petersburga wszystkie żydowskie szkaszarki i dentystki, które nie pracują w szpitalach. Rozporządzenie to wywołało wielki niepokój śród zainteresowanych.

— W sprawie nowej wojny.

Pomimo alarmujących wieści, rozsięwianych przez „Now. Wremia”, o możliwości wybuchu ponowney wojny pomiędzy Rosją a Japonją. „Wiener Allgemeine Zeitung”, stawowczo przeczy tym pogłoskom.

Wspomniana wiedeńska gazeta twierdzi, że jeżeli w ogóle zbrojenia Ja-

ali, przybyły szczęśliwie wczoraj do Kazwinu, zjadł jutro wyjeżdża dalej.
Nowa szkoła kooedukacyjna.
Perm, 21. Pozwolono na otwarcie 4 kl. progimnazjum dla uczni obojga plic. Za warunki postawiono, że do szkoły przyjmowane będą dziewczęta do 15 roku życia, a chłopcy do siedemnastego.

Zderzenie pociągów.

Budapeszt, 21. Wskutek przeoczenia sygnałów przez maszynistę wpadły na siebie dwa pociągi osobowe w okolicach stacji Rokos. Z pomiędzy podróżnych 7 jest ciężko rannych.

Rozpacz matki.

Wiedeń, 21. Robotnica Sturmowa zatrudniona troje swoich dzieci, poszem poosiła się z rozpaczy wywołanej niedzą. Szybka pomoc lekarska zdołała jednak dzieci odratować. Matkę znaleziono już martwą.

Armia francuska.

Paryż, 21. Jeden z generałów, interwiewany przez dziennikarzy o wrażeniach odniesione podczas manewrów ćwiczydzeli, że agitacja antymilitarystyczna w armii stanowco stabilnie i że duch wojska francuskiego nigdy nie był lepszy niż dzisiaj.

Cholera.

Petersburg 21. W ciągu doby zachorowało 34, zmarło 10, pozostaje w szpitalach 339 osób.

Przemysł ludowy.

Nazwiska osób zapisanych na członków Towarzystwa Popierania Przemyslu Ludowego w Królestwie Polskiem na wystawie Częstochowskiej.

- W.W. P.P. Władysław Benduski p. Rudniki w Utkowie 100 rb., F. Balcer w Lowiczu 5 rb., dr. Antoni Natanson w Warszawie 5 rb., Hr. Nina Plater-Zyberk, Witebska gub. maj. Borek 1 rb., Ksiądz Sierśiaw Witek w Leśnowie, p. Żarki, gub. Piotrk. 1 rb., Towarzystwo „Pustelnik” w Warszawie 5 rb., Dyrektor fabryki „Pustelnik” w Warsz., ul. Kopernika 11 — 5 rb., Jan Ulamicki, w Warsz. Kopernika 11 — 5 rb., Ksiądz Grzegorz Augustyniak, Dąbrowa Górnicza 5 rb., Dr. Jakob Löwenstein w Warszawie 5 rb., Ludwik Kossuth w Warsz. 5 rb., Mieczysław Piłoffer 10 rb., M. Szelagowski, La Plata Rep. Argentyna 5 rb., Witold Malkowski, Częstochowa 5 rb., Marja Dzeduszycka, Przemysl, Galicia 5 rb., Zofia Garbińska, Częstochowa 5 rb., Władysław Malkowski, Częstochowa 5 rb., Jan Ciechanowski, w Grodzcu, p. Będzin 5 rb., Stefan Radecki, Granica, Kopalnia „Kazimierz” 1 rb., Henryk Radecki, Granica, Niemce 1 rb., Ksiądz J. Meżnicki, Częstochowa 3 rb., Władysław Ziętkiewicz, Częstochowa 1 rb., D. Klepacik, Częst. 1 rb., Zofia Mystkowska, Kalisz 5 rb., K. Mystkowski, Kalisz 5 rb., Julja Mystkowska, Kalisz 1 rb., Czesław Baginski, Częstochowa 5 rb., Oktawia Maciszewska 5 rb., Jan Güntner Chelwa-Łebańska 5 rb., Bronisław Peczulewicz, st. Wierzbótów, os. Kłobazy 5 rb., P. Kamiński, Radom 1 rb., Ksiądz Jan Karłowicz, pralat kapituły Wileńskiej 5 rb., Marja Kozłowska, Warszawa 1 rb., D.-rowa Kosmowska, Warszawa 1 rb., Stefan Medelski, Broniki, p. Zychlin, gub. Warsz. 1 rb., Wacław Zdzeniecki, Warszawa 5 rb., Aleksander Jazczuk, Siedlece 5 rb., Jan Grosman, Częstochowa 5 rb., Ewelina Grosman, Częst. 5 rb., Helena Grosmanowa, Częst. 5 rb., Kazimierz Grosman, Częst. 5 rb., A. Boczkowski, Praszków dr. z. W.-W. 5 rb., Zofia Boczkowska Praszków 1 rb.

(Dalszy ciąg nastąpi).

Pijcie KAWĘ
L. B. JANKIEWICZA
żądać wszędzie.

miłodzieniec odmawia przyjęcia wstrepnej propozycji, sypia się on przekleństwa i złorzeczenia mimo iż spaceruje po tej ulicy ruchliwej moc ludzi, spragnionych świeżego powietrza. bywa nawet i tak, że gdy młodzieniec przechodzi w towarzystwie kobiety, kuzynki, bądź siostry, naratony jest na igrzyska, w formie całkiem nieprzychylnej, odezwać się zaś niewolno, gdyż w przeciwnym razie narazonym się jest na poturbowanie przez śledzących i ochraniających emy nocne sutenarów. Często zdarza się, że w tym punkcie, gdzie mieszczą się owe herbariarnie, okradają furmanki, stojące obok karczmy, iak to się stało wczoraj o g. 7 wieczorem, gdzie skradziono gospodarczy, przybytemu na jarmark z fury towaru za 300 rb.

— Ze szkoly fabrycznej.

Smutna wiadomością podzielimy się z ojcami i opiekunami szkoly fabrycznej b-ci Thonet oraz b-ci Koba, że z chwila otwarcia szkoly, po wakacjach, zostai zamknięty jeden oddział. Liczący 60 dzieci.

Jeżeli więc z każdym rakiem stanowne zarządy powyzszych fabryk będą kasować po jednym oddziale, to wkrótce rozstaniemy się z całą szkółką. Godne pożałowania.

— Ach te porządki!

Od kilku tygodni, zreporowano już studnię przy ul. Strzałkowskiej, obok szpitala, a pomimo to do dnia dzisiejszego stoi rozstowanie, które prze-

poñi mają na celu wystąpienie z akcją czynną, ta akcja ta skierowana będzie w stronę państwa Chnińskiego.

Stądawna Japonia patrzy ze smutkiem na stopniowe przeobrażanie się państwa niebieskiego, ponieważ Chiny odrodzone mogą stać się groźnym rywalem Japonji. Z tej więc strony spodziewają się wojennej burzy.

TELEGRAMY.

(Agencji Petersburgskiej i własne.)

Zniżka dyskonta

Petersburg 21. Bank państwa zniżył stopę dyskonta o pół proc. od wszystkich operacji, dokonywanych przez instytucje Banku. Na czas kampanji zbożowej, lecz nie później jak do 14 stycznia 1910 r. dozwolona jest przyjmowanie do dyskonta od banków prywatnych w charakterze redyskonta, oraz z zabezpieczeniem rachunków, specjalnych weksli z terminem do 6 miesięcy.

Dowolna broń.

Petersburg 21. Najbliższy Pan Najwyżey rozkazał raczył, by nie zmuszono koczaków wszystkich wogóle wojsk koczających, do zaopatrywania się w broń typu radowego i nie krepowano ich jednostajnością broni, lecz zezwolano im wstepować do służby wojskowej z szabrami odziedziczonymi po przodkach, z warunkiem jednak, aby przydatne one były do potrzeb bojowych.

Podróż byłego szacha.

Teheran, 21. Były szach Mahomet-

Uwagde Kupujących!
Wystawa Przemyslu i Rolnictwa w Częstochowie odznaczyla
Wielkim złotym medalem
TWO M. Szumilin
w Warszawie, Nowogrodzka № 26
właściciele (Dymitr Szumilin
(Mieczysław Kutner
za wyborowe — 653
nowo-wygodnicze herbaty
Sprzedają we wszystkich poważniejszych sklepach kolonial. i Stow spożyw. w kraju
Krajowy Import Herbaty!

ROZMAITOŚCI.

— **Obliczenie warjatów w Anglii.**
Według sprawozdania inspekcji domów dla umysłowo chorych liczba warjatów wzrosła w Anglii w roku 1908 znowu. Dnia 1 stycznia 1909 r. wynosiła liczba warjatów umieszczonych w zakładach Anglii i Walii: 128 787; w r. 1907 dnia 1 stycznia: 126 084. Obliczenie z ostatnich lat stwierdza, że liczba warjatów w Anglii w ostatnim czasie z roku na rok o conajmniej 2000 wzrastała. Jeszcze dnia 1 stycznia roku 1859 liczone w zakładach Anglii i Walii tylko: 36 762 warjatów. Przysłot więc w przeciągu lat 50 wynosi 250 procent. Wspomniane sprawozdanie stwierdza, że kobiety częściej zapadają na choroby umysłowe aniżeli mężczyźni. Stosunek na 100 wynosi 53,7 kobiet do 46,3 mężczyzn. Na zawody wyższe przypadają w obliczeniu na 10 000 następujące liczby: inżynierów 49,8, artystów rzeźbiarzy 29,4,

architektów 23,2, literatów i innych osób wykształconych 19,4, adwokatów i notariuszy 16,7, lekarzy 14,2 księży 10,7. Inspekcja projektuje budowy zakładów dla dalszych 150 tys. chorych.
— **Aktor, jako święty.**
Różne stany i zawody posiadają swych szczególnych świętych, których stosunki do danego zawodu są nieraz coprawda bardzo niktne. Tak naprzykład artylerja uważa za swą patronkę św. Barbare, a w różnych koszarach artylerji urządzają na jej cześć w dniu 4 grudnia uroczystości, aczkolwiek za jej życia—w trzecim wieku—jeszcze o artylerji nie mogło być mowy. Patronat swój nad artylerją zawdzięcza ta święta swej śmierci od pioruna.
Z daleko racjonalniejszego powodu mogłoby sobie aktorzy wybrać z grona świętych patrona, mianowicie św. Genezjusza, który sam był aktorem. Wiadomem jest, jak najstarszy kościół chrześcijański ścigał scenę; wszyscy o-

cowie kościoła występowali przeciwko teatrowi, a co prawda w owych czasach z wielką słusznością, gdyż pantomimy ówczesne odznaczały się rozwiązłością, która najzupełniej usprawiedliwiała prześladowanie.
Za czasów prześladowania chrześcijan przez Dioklecjana miał wirtuozy-komik, Genezjusz przedstawiać w jakiejś sztuce, wyszydzającej chrześcijan, katechumena, który na lożu śmiertelnym żądał chrztu. Inny aktor miał udzielić chrztu, trzeci zaś miał udawać egozycystę. Stał się jednak cud: Egerst, który miał być tylko scenicznym, podziałał, jak rzeczywisty. Genezjusz ze sceny wystąpił z tak ognistą obroną chrześcijaństwa, iż wszyscy widziowie znali się jakby pod zaklęciem, a wielu, porwanych jego zapalem, zażądało chrztu.
Nia widziano jeszcze, czy się ma do czytelnika ze zręcznością aktora, czy też ze świętem przekonaniem nowona

wróconego chrześcijańca. Zaprowadowano go przed cesarza, który chwalił aktora, iż tak doskonale odegrał rolę fanatyka chrześcijańskiego. Wtedy jednak Genezjusz, śmiało i otwarcie oświadczył, iż myślał zupełnie poważnie.
Zamierzona komedia zamienia się w tragedję. Nieszczęśliwego osmagano nielitościwie. Na torturach chcieli go zmusić, aby wszystko odwołał. Genezjusz pozostał jednak przy swem twierdzeniu i jako ofiara swego wyznania wiary, został ścięty.
Kościół jednak, który ścigał aktorów i osądził ich kłajwą, uznał tego aktora; który ze sceny głosił zasady wiary chrześcijańskiej za świętego. Pamięć jego obchodzona jest w kościele dnia 25 sierpnia.
OFIARY.
Na rzecz pogorzelan w Pajęczynie J. J. Olewiński złożył rb. 10?

Dla przyjeżdżających do Warszawy
Nowo-urządzony. 564-6 1
Pokoje Umeblowane „RENOMA”
17 Elektoralna 17

SKŁAD FABRYCZNY T-wa „Prowodnik” w RYDZIE.
w Częstochowie, Teatralna 13. Tel. № 1.
Wyroby techniczne Gumowe i Azbestowe
do wszelkich gałęzi przemysłu
Obręcze gumowe
do kół powozowych
Bandaż, Osie, Resory
OPONY do samochodów i rowerów.
Weże gumowe i parciane
Obcasy gumowe.

W Izdebniku pod Lanckoroną w Galicyi w dobrach Arcyksięcia Rajnera pędzą z jagód jarzębiny. Wódka o smaku wytwornym, zastępująca w zupełności koniak. P. P. lekarze w Galicyi stosują w szpitalach jarzębik w miejsce koniaku.
Jarzębinę wódkę Likier jarzębowy.
Koniferynkę ilkiery w smaku chartreuse'y. zielonej
Główny skład w firmie
L. Wróbel
WARSZAWA, Krakowskie-Przedmieście Nr. 25.
Detaliczna sprzedaż we wszystkich składach win i restauracjach.
Żądać wszędzie.

Two S. J. Czepelewiecki i S. wie
POLECAJĄ OSTATNIE NOWOŚCI 415
udoskonalonej perfumerji
„Antique”, „Gontdor”, „Ideal”
Perfumy, wody kolońskie kwiatowe, mydła.
Skład główny: **Warszawa Rymarska 16.**
!!Żądajcie wszędzie!!

Fosfatyna Faliera,
przyjemny pokarm, najodpowiedniejszy dla dzieci od 6 miesięcy do 10 lat, zwiększa w czasie oddeżenia od pierś i w okresie różnicia. *Ulatnia sąbkoćnie i zapania prawidłowy rozwój kości.* Sprzedaż w składach aptecznych i aptekach. **Ostrzegamy przed naśladownictwami.** 698-110

Zakład Freblowski St. Ligezy
w Częstochowie, ul. Teatralna № 26
Zajęcia dla dzieci: od lat 3 do 7
Pogadanki, przygotowywane do systematycznej nauki, gimnastyka, gry, śpiewy, robotki i slójd.
Zapis codziennie od godziny 10 rano do 2 popołudniu. 677-3-2

„Agronom-gorzelnik”
z dłuższą praktyką, który ukończył wyższe szkoły agronomiczne i gorzelnicze, w Ceebach Posada chlubne świadctwa Gwarantuje największe wykorzystanie ekonomiczne i techniczne. Zgłoszenia do Biura Wystawy w Częstochowie. 681 5-4

Altana z wystawy.
mieszcząca się pomiędzy pawilonem Kindlera i drobnego przemysłu, odpowiednia jako altana ogrodu, do sprzedania Wiadom. „Zdrój” III Aleja № 62 693-3-3

Wielki wybór gotowych gorsetów od 2 do 25 rubli
poleca pracownia gorsetów
„JÓZEFY”
Częstochowa Al. III róg Szkolnej domu p. Wnorowskiej
Reperacje, pranie, profesjonalowanie 4, p. 561-6-1

Niemiecki
doktor filozofii udziela prywatnych lekcji. Oferty do „Gazety Częstochowskiej” 719 2-2

Zawiadomienie
Niniejszem zawiadamiam że lekcje tańców w sali „Harmonia” ul. Mikołajewska rozpoczyna się 2 października r. b.
Z poważaniem E. Łubiński.
ul. Mikołajewska № 9. 724 0-1

Rozkład jazdy pociągów LETNI.
Pociągi przychodzą do Częstochowy
od strony Warszawy:
o godz. 4.11 7.20, 11.37, 2.37, 5.41, 6.39, 6.00, 9.00, 12.20, 9.02
od strony Granicy:
o godz. 2.14, 9.42, 3.36, 11.18, 6.34, 1.52, 9.13, 11.51, 8.45
Pociągi odchodzą z Częstochowy
ku Warszawie:
o godz. 2.52, 9.50, 3.46, 11.30, 6.42, 2.02, 9.25, 5.25, 12.11
ku Granicy:
o godz. 4.19, 7.26, 11.47, 2.45, 5.53, 6.51, 9.10, 9.22, 4.25.

„ARYSTOKRATYNA”
Mydło, krem i proszek.
Odznaczona na wystawie lekarzy i przyrodników we Lwowie medalem złotym i dyplomem.
„Arystokratyna” działa przez swą zawartość węglku antyseptycznego i orzeźwiającego, już po krótkim użyciu—staje się pleć lśniąco białą i nabiera młodocianej świeżości i wdzięku.
Piegi, zmarszczki, wągry, 20te plamy „Arystokratyna” usuwa po kilkorazowym użyciu.
Żądać w składkach aptecznych i aptekach.
Główny skład na Królestwo i Cesarstwo w składzie aptecznym
W OŁAWA ORZEŁ
w Częstochowie, III Aleja № 48. 27

PASTYLKI 40 KEFIROWE SZE.
1 RS
E. GESSNERA WARSZAWA
JEDYNY tan i ułatwiony i higieniczny sposób przyrządzania soku kefiru poleca
APTEKA - JEROZOLIMSKA 27
Dostać można w aptece Jerzmanowskiego i Krasuskiego w Częstochowie.

Sprzedam zaraz w całości lub częściowo gruntu móg 9 pretów 166 z budynkami we wsi Wyczerpy Górne gmina Redziny w pow. Częstochowskim 4 i pół wiorsty od Częstochowy przy szosie prowadzącej z Częstochowy do Mstowa. Wiadomość w Częstochowie u M. Zborowskiego Nowy rynek Nr. 2 dom własny 723 3-1
W dniu 4 października r. b. w Redzinach w ogrodzie dworskim odbędzie się sprzedaż z wolnej ręki 150 drzew (wiąz i lipy) w stanie surowym do sprzedania Skład broni № 32 zdolne na wyrób. 725-1-1688
Sprzedam niedrogo 40 osiołków. Wiadomość kinematograf na wystawie. 797 9-1
Sklep do sprzedania z powodu wyjazdu Mokra Nr. 14 726-4-1
Potrzebuje celnika kowalskiego. Kłomnice Antoni Bugaj 728-3-1
Sklep do sprzedania spożywczo-dystrybucyjny na dogodnych warunkach Ogrodowa 61. 718-10-1
Zingla karta, paszportowa wydana przez fabr. Warta na imię Katarzyny Gryzwa. 720-1-1
Lampa węglowa Sita 500 świec mało używana z rezerwuarem kruszonym

PRENUMERATĘ i OGŁOSZENIA przyjmują: Kantor własny -- Częstochowa Aleja II Nr. 38 -- kiosk „Świtez” na Wystawie, w Zawierciu księgarnia p. K. Lubcke i S-ka, w Nowradomsku p. A. Kałczyński, w Dąbrowie p. Jan Dziekan, w Rakowie p. Leon Piotrowski, w Warszawie p. F. Syrewicz.

Warunki prenumeraty:
Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 kop. 50, miesięcznie kop 50 wraz z przesyłką pocztową lub odnośnikiem do domów.
Ceny ogłoszeń:
Za wiersz jednonsp. itowy lub jego miejsca: przed tekstem kop. 30, po tekście k. 10, obok tekstu (nadesłane) k. 50, nekrologi k. 20. Drobne ogłoszenia po 3 k. za wyraz.
Redaktor Z. TRZEBIŃSKI. Wydawca A. SIENICKI.